

Skýrsla kirkjuráðs um fjármál Þjóðkirkjunnar.

(Lagt fyrir 62. kirkjuþing 2021-2022).

Flutt af kirkjuráði.

Frsm. Svana Helen Björnsdóttir.

Fjármál Þjóðkirkjunnar.

Árið 2021 hefur einkennst af miklum skipulagsbreytingum sem og tiltekt í fjármálum Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu.

Fjármálasviðið Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu samanstóð af sjö starfsmönnum á haustmánuðum 2020, en í upphafi ársins 2021, eftir erfiðar uppsagnir, stóðu eftir þáverandi fjármálastjóri sem var í veikindaleyfi, staðgengill fjármálastjóra, bókari og gjaldkeri. Mikið álag hefur verið á sviðinu, verkefnin hefur þurft að vinna með færra fólki en áður og breyttu verklagi. Verkferlum var breytt og verklag bætt innan fjármálasviðsins, m.a. var milliuppgjörum skilað til kirkjuráðs ársfjórðungslega. Uppgjörin hafa verið rýnd mjög nákvæmlega af kirkjuráði en einnig hafa þau verið kynnt og rædd í fjárhagsnefnd kirkjuþings.

Vinna og skil á ársreikningi Þjóðkirkjunnar - Biskupsstofu fyrir árið 2020 gekk þó vel og var hann birtur og undirritaður á kirkjuþingi 12. mars 2021. Aldrei áður hefur ársreikningur verið unnin svo hratt og aldrei áður hefur ársreikningur verið lagður jafnsnemma fyrir kirkjuþing og í ár.

Í vor var tekin sú ákvörðun að útvista færslu bókhalds til endurskoðunarfyrirtækisins Deloitte. Eftir þessa breytingu voru aðeins fjármálastjóri og gjaldkeri starfandi á fjármálasviði. Á sama tíma var tekin ákvörðun um að færa útreikning launa frá fjármálasviði yfir á mannauðssvið. Þetta þýddi að launavinnslan var færð úr bókhaldskerfi Navision yfir í mannauðskerfi Kjarna. Áfram var þó Navision launakerfið notað til launavinnslu fyrir hluta þess fólks sem fjármálasvið sér um launavinnslu fyrir. Þessar breytingar reyndust ekki vel, misræmi og villur komu upp við launavinnslu sem unnin var í Kjarna. Nú í haust var því ákvörðun tekin að snúa til baka og eru nú öll laun reiknuð og bókuð á fjármálasviði. Fjármálastjóri hætti störfum í júní og var þá Ásdís Clausen, sem áður hafði verið staðgengill og starfandi fjármálastjóri, fastráðinn sem fjármálastjóri Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu.

Útvistun bókhalds hefur ekki reynst jafnvel og vonast var til og því er nú hugað að ráðningu nýs starfsmanns inn á fjármálasvið, sem mun nýtast í fjölbreytt verkefni fyrir sviðið.

Skrifstofustjóri Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu óskaði eftir leyfi frá störfum í vor til að starfa fyrir kirkjuþing. Hann sagði síðan upp störfum hjá Þjóðkirkjunni – Biskupsstofu í haust og tók nýr skrifstofustjóri, Ragnhildur Ásgeirsdóttir, til starfa í ágúst síðastliðnum.

Mannabreytingarnar á fjármálasviði hafa reynt mjög á starfsemi sviðsins, mikið álag á fátt starfsfólk sem hefur í einhverjum tilvikum hægt á verkefnum, t.d. gerð fjárhagsáætlunar fyrir árið 2021, sem þó er í góðum farvegi nú og er kynnt á þessu kirkjuþingi með fyrirvara um heildartekjur Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu en þær fást ekki ákvarðaðar fyrr en ný ríkisstjórn hefur verið mynduð og Alþingi samþykkt fjárlög ársins 2022.

Fjárhagsáætlun fyrir árið 2022 sem hér er lögð fram nú er unnin af fjármálastjóra í samráði við stjórnendur einstakra sviða og starfsdeilda Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu og í samræmi við bókhalds- og kostnaðarliði núliðandi árs. Vinna við fjárhagsáætlun hófst í maí fyrr á þessu ári og hefur staðið yfir með hléum fram til október. Drög að fjárhagsáætlun voru kynntar vel og ræddar reglulega á kirkjuráðsfundum og voru lokadrög þau sem hér eru lögð fram kynnt kirkjuráði 7. október síðastliðinn. Fjárhagsnefnd kirkjuþings hefur verið kynnt áætlunin og hefur nefndin rætt hana á fundi sínum í aðdraganda kirkjuþings nú. Helsti óvissuþáttur fjárhagsáætlunar er tekjuliðurinn, þ.e. endurgjald samkvæmt viðaukasamningi sem gerður var 2019 um kirkjujarðasamkomulag. Upplýsingar um heildartekjur liggja ekki fyrir eins og fram hefur komið en áætluð tala er rúmlega 3,9 milljarðar króna.

Fjármál sókna

Sóknargjöld ársins 2020 voru 975 kr. á mánuði fyrir einstaklinga 16 ára og eldri og hækkuðu um 50 kr. milli ára. Þau eiga að taka breytingum til samræmis við þá hækkun sem verður á meðtaltekjuskattstofni einstaklinga á öllu landinu, en það hefur ekki orðið.

Það er mjög brýnt að fá leiðréttingu á sóknargjöldum því flestar sóknir eru í miklum eða mjög miklum vandræðum með að fjármagna kirkjustarf sitt. Þetta mál þarf að setja á oddinn í starfsemi þjóðkirkjunnar á næstu misserum. Það þarf að kynna enn betur allt það fjölbreytta, góða starf og þjónustu sem sóknir um land allt eru að sinna. Þá gegnir þjóðkirkjan afar mikilvægu hlutverki í velferðarmálum allrar þjóðarinnar sem vekja þarf athygli á. Mikilvægt er að einhver taki að sér að leiða þetta

mál og sjái um að stilla saman strengi hinna mörgu sókna. Það gæti t.d. verið í höndum kirkjuþings að styðja við og leiðbeina í þessu máli.

Hver sóknargjöldin verða á komandi ári kemur ekki í ljós fyrir en fjárlög fyrir næsta ár verða samþykkt á Alþingi.

Rekstrarafkoma Þjóðkirkjunnar- Biskupsstofu.

Rekstrarhalli ársins 2020 nam 653,9 milljónum kr. en þar af nam tap af sölu fasteigna 207,5 milljónum kr. Hrein eign félagsins í árslok 2020 nam 4.136,7 milljónum kr.

Til að bregðast við taprekstri kirkjunnar var unnin aðgerðaáætlun með skýrum verkferlum sem snúa að milliuppgjörum til að hægt sé að nota bókhaldið sem stjórnþæki við betri ákvörðunartöku og getu til að bregðast hratt við ófyrirsjáanlegum atvikum.

Fjárhagsáætlun Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu fyrir árið 2022.

Fjárhagsáætlun ársins 2022 er fylgiskjal með þessu skjali.

Áætluð greiðsla frá ríkinu til Þjóðkirkjunnar – Biskupsstofu á árinu 2022 er 3,9 milljarðar króna. Eins og fyrr segir hefur sú fjárhæð ekki fengist staðfest hjá fjármála- og efnahagsráðuneytinu eða verið birt í frumvarpi til fjárlaga fyrir árið 2022, en vænta má staðfestingar í lok nóvember eða byrjun desember þegar fjárlög verða samþykkt. Gert er ráð fyrir að launakostnaður verði um 3,1 milljarðar króna, þar af nemur launakostnaður presta og biskupa tæpum 2,5 milljarði króna.

Úthlutanir og styrkir til sókna og annarra eru um 12% af heildartekjum Þjóðkirkjunnar, eða um 495 milljónir kr.

Rekstrar og viðhaldskostnaður fasteigna í eigu Þjóðkirkjunnar er áætlaður 329 milljónir kr.

Rekstrarkostnaður vegna kirkjuþings og kirkjuráðs er áætlaður tæpar 100 milljónir kr.

Áætlaður húsnæðiskostnaður Þjóðkirkjunnar í Katrínartúni 4 er áætlaður tæpar 75 milljónir kr.

Rekstrarkostnaður Tónskóla Þjóðkirkjunnar lækkar á milli ára og er áætlaður 21,3 milljónir kr.

Verkefnatengdir kostnaðarliðir eru unnir í samræmi við verkefnaáætlun en aðrir liðir hækka vegna verðlagsbreytinga.